

OBEC DEVIČIE
962 65 DEVIČIE

**Výročná správa obce Devičie
za rok 2014**

Ján Baláž
starosta obce

1. Úvodné slovo štatutára (fakultatívne)

Výročná správa obce Devičie má dať informácie ako to bolo v roku 2014 v obci Devičie. Rok 2014 bol pre obec a obecný úrad náročný a pracovný. Najst' optimálny model vo fungovaní samosprávnych orgánov bude trvať dlhšie a samozrejme bude musieť byť opretý o skúsenosti a prax. Treba

uviesť, že počet kompetencií kladených na samosprávne orgány na jednej strane, no finančné krytie ich zabezpečovania značne zostáva. Do pozornosti dávam zaujímavý fakt, že v súčasnej dobe sa výkonu samosprávnych kompetencií bezprostredne dotýka až cca. 426 právnych noriem dotýkajúcich sa viac ako 4000 kompetencií. To je číslo, ktoré skutočne budí rešpekt a v rámci avizovanej prípravy komunálnej reformy bude s tým treba niečo robiť. O to ťažšie je vedieť toto pochopiť na malej obci, kde sa pracuje len na skrátene pracovné úväzky i keď s dobrou spoluprácou s poslancami obecného zastupiteľstva.

Rok 2014 sa niesol i v duchu volieb, z ktorých pre obec boli najpodstatnejšie a to boli komunálne voľby.

2. Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Devičie
Sídlo:	962 65 Devičie č. 161
IČO:	00649384
DIČ:	2021120508
Bankové spojenie:	Všeobecná úverová banka ex. Krupina
	Č. účtu: 19425412/0200, IBAN: SK78 0200 0000 0000 1942 5412

Kontakt: 045/5591480

0905758895

3. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ján Baláž

Kontrolórka obce: Ing. Eva Lukáčová

Obecné zastupiteľstvo: Libuša Vrábelová – zastúpkyňa starostu

Milan Horniak

Pavol Jaroš

Vladimír Priadka

Jozef Mojžiš

Spoločná obecná úradovňa Krupina

V záujme kvalitného, racionálneho a efektívneho zabezpečovania plnenia prenesených úloh štátnej správy si mestá a obce okresu Krupina zriadili od 1.1.2003 spoločný obecný úrad (§20 a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov) – spoločnú obecnú úradovňu, ktorej sídlom je Mesto Krupina, Svätotrojičné námestie číslo 5. Vykonáva činnosti v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií, sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby – spracovanie príslušnej odbornej agendy + na základe uznesenia primátorov miest a starostov obcí spoločný obecný úrad zabezpečuje pre mestá a obce okresu Krupina t.j. 2 mestá + 34 obcí i ďalšie úlohy

Vedúcou spoločnej obecnej úradovne je Mgr. Mária Šulcová

Kontakt: 5519347, 5519348

4. Poslanie, vízia a ciele

Poslanie:

- Poslaním našej obce je vytvárať priaznivé podmienky pre jej rozvoj a prosperitu obyvateľov a poskytovať vysokokvalitné, nebyrokratické a dostupné služby pre všetkých občanov. Poslaním obce je slúžiť obyvateľom obce, efektívne a transparentne vynakladať zdroje pre rozvoj obce a prijímať rozhodnutia smerujúce k jej rozvoju.

Vízia:

- Bezpečné a prosperujúce miesto pre obyvateľov, upúta návštevníkov svojou prírodnou a zachovanými tradíciami
- Je príjemným miestom pre život obyvateľov, ktorí trávia voľný čas vo svojich záhradkách.

Ciele:

Zvýšenie schopnosti obce rozvíjať sa komplexne, so zámerom zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce so zreteľom na svoj poľnohospodársky charakter, t.j. vnútorného rozvoja obce vo svojich hraniciach tak i upevňovanie jej pozície ako neoddeliteľnej súčasti mikroregiónu „Konkordia“ a MAS „Zlatá cesta“.

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

Na dosiahnutie hlavného cieľa a naplnenie strategickej vízie si stanovila Obec Devičie 4 strategické ciele:

1. Zvýšenie kvality života občanov obce
2. Skvalitňovanie životného prostredia v obci a efektívne využívanie prírodných zdrojov
3. Zabezpečovanie nakladania s odpadmi a zásobovanie obyvateľou pitnou vodou k spokojnosti občanov.
4. Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce v rámci obce ako i regiónu, resp. mikroregiónu

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

6. Geografické údaje o obci alebo vyššom územnom celku, demografické údaje, krátka história, pamiatky, symboly

Prírodné, environmentálne a ekologické prostredie obce

1.2. PRÍRODNÉ PODMIENKY

Územie katastra mesta Krupina sa z geologického hľadiska radí do dvoch hlavných oblastí:

- Štiavnické vrchy, ktoré predstavujú neogénne vulkanické pohorie so zložitou Geologickou stavbou. Jadro tvoria magmatity a hrubozrnné žuly, na ktorých leží Druhohorný obal. Tieto vrstvy sú pokryté neo- gennými sopečnými horninami, prevažne tufmi a tufitmi. Medzi nimi sa nachádzajú aj sladkovodné sedimenty Ílov a piesku.
- Krupinská planina, ktorá je budovaná striedajúcimi sa andezitovými Tufmi a tufitmi rôzneho druhu. Povrch Krupinskej planiny tvoria rôzne silné Vrstvy sprašových hĺn. Z hydrogeologického hľadiska patrí do povodia Krupinice, Ktorá je jedným z najväčších prítokov Ipľa. Tvar povodia je pretiahnutý, vejárovitý V severojužnom smere. Pravostranné prítoky Krupinice prameniace v Štiavnických vrchoch, majú strmší spád a smer juhovýchodný. Suchý potok pramení pod Lauchňou a preteká širším lúčnatým územím, brehy sú spevnené vrbovými porastami.

Zemepisná poloha obce

Obec sa nachádza na úpätí Štiavnických vrchov na pravostrannom prítoku Krupinice. Nadmorská výška v chotári sa pohybuje od 250 m.n.m. až po 534 m.n.m. Nadmorská výška v strede obce je 265 m n. m. a v chotári 250–534 m n. m. Chotár je vrchovina na juhovýchode s plochými rozrezanými chrbtami Krupinskej výšiny, ktorú tvoria andezitické tufity. Je odlesnený, len na strmších svahoch má agátové a dubové lesíky. Severovýchodnú časť v Štiavnických vrchoch tvoria andezity a ich pyroklastiká. Väčšinou je zalesnená dubovým lesom. Má hnedé lesné a illimerizované pôdy.

Obec Devičie patrí spolu s ďalšími 34 obcami a 2 mestami do okresu Krupina, ktorý leží v juhozápadnej časti v Banskobystrickom kraji na strednom Slovensku. Okresom prechádza hlavný dopravný ťah E77 v smere Maďarsko – Poľsko. Obec Devičie leží

priamo na tejto trase. Preprava osôb je zabezpečovaná SAD Zvolen. Okres je napojený štátnou cestou E77 na cestu I. triedy medzinárodného významu E 571 Banská Bystrica – Bratislava s napojením na cestu E 51 Bratislava – Viedeň. Cestou E77 je možné spojenie Krupiny s letiskom Sliač vo vzdialenosti 35 km.

Mapa 1: Geografická poloha obce

Výmera v ha						
Názov obce	Poľnohos. pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavaná plocha	Iná plocha	Výmera celkom
Devičie	7209214	5878756	118676	600570	258713	14065929

A. ZEMEPISNÁ POLOHA OBCE

Obec Devičie sa nachádza na juhozápad od Krupiny v nadmorskej výške 260 m n.m. Susedí s viacerými obcami Kráľovce-Krnišov, Hontianske Nemce, Bzovík a mestom Krupina. S rozlohou 1407 ha patrí k stredne veľkým obciam regiónu.

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Krupina a Banskobystrického samosprávneho kraja. Obec patrí do Chránenej krajinej oblasti Štiavnické vrchy. Vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie je dôležité, kde sa v tomto priestore nachádza.

Mapa 2: Geografická poloha obce Devičie

Obec Devičie je malá obec 303 obyvateľmi.

Veková štruktúra obyvateľstva

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska vekových kategórií, čo býva častým problémom malých obcí. Mladí ľudia odchádzajú za prácou do väčších miest a zahraničia.

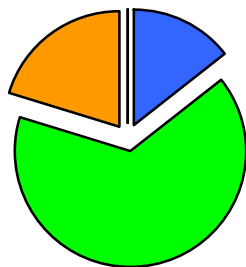
Ekonomická skladba obyvateľstva, SODB 2011

Obec	pracujúci	Osoby na MD	Nezamestnaní	Študenti stredných a vysokých škôl	Deti do 16 rokov	dôchodcovia	Nezistené
Devičie	117	9	21	37	50	68	4

Tab. č. 2.1.1. Vývoj obyvateľstva v r. 1869- 2014

Obec												
	1869	1890	1910	1930	1950	1970	1990	2000	2011	2012	2013	2014
Devičie	318	364	319	279	206	250	244	224	306 Muži - 150 Ženy - 156	293	306	304

Ekonomická skladba obyvateľstva v roku 2013

■ Predproduktívny vek
 ■ produktívny vek
 ■ Poproduktívny vek

PRÍRODNÝ POTENCIÁL OBCE

Obec sa nachádza na úpätí Štiavnických vrchov na pravostrannom prítoku Krupinice Krupinskej výšiny. Nadmorská výška v chotári sa pohybuje od 253 m.n.m. až po 520 m.n.m. V strede obce dosahuje 265 m.n.m.

Z dôvodu členitosti terénu sa často vyskytujú inverzie. Poloha a podnebie predurčujú obec k poľnohospodárskemu a lesnému využitiu. V chotári sa nachádza kameňolom na olivinický čadič, v ktorom sa v posledných rokoch objavila voda. Z ďalších zvláštností bol známy rybník, ktorého plocha dosahovala rozlohu 1 ha.

Veľkú pozornosť si zaslúžia vyše 200 ročné lipy, ktoré sa nachádzajú vedľa farskej budovy. Z bohatstva drevín, ktoré tvoria druhovú skladbu lesa, prevláda dub cerový, hrab obyčajný, borovica sosna, agát biely, vŕba biela. V krovitom rastlinstve je rozšírený lieska obyčajná, bršlen bradavičnatý. Z bylín sú zastúpené kotuč poľný, ruman farbiarsky, ruža galská. Z hľadiska živočíšstva je to užovka hladká, jašterica obyčajná, modlivka zelená, slepúch obyčajný, sýkorky, kukučka, bažant, srnčia zver, jeleň, divá sviňa, liška, kuna, a iná zver. Severná časť katastrálneho územia obce patrí do rajónu V093-neovulkanity južných svahov Štiavnických vrchov a Javoria. Južná časť prestupuje do rajónu V094-neovulkanity Krupinskej planiny.

Obec Devičie leží na rozhraní Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny.

Štiavnické vrchy sú v rámci Západných Karpát posunuté k juhu, čo sa prejavuje

aj v zložení fauny. Na celom území prevažuje lesná fauna, ktorú na južne exponovaných svahoch a bralách nahradili teplomilné panónske druhy. Z veľkých cicavcov, ktoré zahŕňajú celú škálu poľovnej zveri mierneho pásma, treba spomenúť – daniela škvrnitého a muflóna obyčajného, ktoré sa vyskytujú hlavne v západnej časti územia. Oblasť Sitna bola kedysi známou srnčou rezerváciou s kapitálnymi trofejovými srncami. Dnes srnčiu zver vytláča jelenia zver. Osobitnú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma – rys ostrovid, ktorý sa vyskytuje takmer na celom území, no najpriaznivejšie podmienky má v málo navštevovaných severných oblastiach. V starších lesných porastoch sa vyskytuje aj mačka divá, jazvec obyčajný, tchor obyčajný. Po dlhšom čase sa opäť udomácnil medveď hnedý, ktorý sa rozšíril z

Kremnických vrchov. Z drobných zemných cicavcov treba spomenúť hmyzožravce – bieložúbka krpátá, bieložúbka bielobruchá, piskor malý.

Z početného vtáctva si osobitnú pozornosť zasluhujú dravce, ktorých prítomnosť druhov a výskyt sa prísne tají vzhľadom k častému vykrádaniu hniezd pytlíkmi a rušením ich vývoja pozorovaním. Z kurovitých vtákov treba spomenúť jariabka hôrneho a v severnej časti bol zaznamenaný výskyt tetra obyčajného. Žijú tu všetky naše jašterice a aj všetky druhy hadov. Z obojživelníkov sa tu vyskytuje salamandra škvrnitá, rosnička zelená, ropucha obyčajná a ropucha zelená.

Krupinská planina je horský krajinný celok v Slovenskom stredohorí. Územie budujú hlavne sopečné tufy a aglomeráty, ktoré sa v prvej fáze vulkanickej činnosti ukladali vo vodnom, v ďalších fázach v suchozemskom prostredí. Krupinská planina má ráz plošiny, mierne sklonenej k juhu. Od severu, kde sa jej výška pohybuje okolo 600-650 m.n.m., klesá po obvodové okraje na 300 m.n.m. Územím preteká rad paralelných vodných tokov, ktoré majú doliny vrezané do jednotnej plošiny. Prevažná časť územia patrí do mierne teplej klimatickej oblasti. Priemerné ročné teploty vzduchu sa v januári pohybovali od 3-4 stupňov, v júli 18-20 stupňov Celzia. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahoval 650-800 mm. Povrchové toky Krupinskej planiny patria do povodia Ipeľ. Po plošinatom, mierne sklonenom povrchu pretekajú takmer všetky väčšie vodné toky, ktoré pramenia v Javorí, v lúčovite vyvinutej riečnej sieti do Podunajskej nížiny a Juhoslovenskej kotliny. Sú to najmä: Tisovník, Stará rieka, Plachtinský potok a Krupinica. V rozličných nadmorských výškach sú miestami hnedé pôdy nasýtené, na poriečnych nivách nivné a glejové pôdy. Územie Krupinskej planiny je činnosťou človeka značne premenené. Z rovinných povrchov sú tu pastviny a oráčky, lúky a pasienky. Strmé svahy dolín sú zalesnené, na planinách sa miestami vyskytujú rozsiahle komplexy lesov. Pôvodný rastlinný kryt sa zachoval nerovnomerne. Podhorský stupeň je len naznačený bučínami. Klimazonálne dubovo-hrabové lesy hodne ustúpili poľnohospodárstvu. Rozšírené sú na chladnejších svahoch a v závere doliniek typmi s lipnicou hájnu (Poa nemoralis), medničkou jednokvetou (Melica uniflora) i ostricou chlpatou (Carex pilosa). Od juhozápadu a z Ipeľskej kotliny prenikajú teplomilné, najmä matraské druhy. Dub plstnatý (Quercus pubescens) je hojný pri Plášťovciach a zasahuje až po Domaníky, dub jadranský (Quercus virgiliana) aj severnejšie. Porastotvorný je hlavne dub zimný a cer v spoločenstvách s lipnicou úzkolistou (Poa pratensis ssp. angustifolia), uplatňuje sa dub žltkastý (Quercus dalechampii), na vlhkejších pôdach, najmä ťažkých hlinách aj dub letný a dub

sivozelený (*Quercus pedunculiflora*). Javor tatársky preniká až ku hranici s Pliešovskou kotlinou, mechúrik stromovitý (*Colutea arborescens*), hruška obyčajná snežná (*Pirus communis* ssp.*nivalis*) k Modrému Kameňu. V prielome Litavy rastie jaseň manový (*Fraxinus ornus*), v okolitých dubových lesoch maruľka lesná (*Calamintha silvanica*) a kamzičnica uhorská (*Aronicum hungaricum*). Lesostepné skalky hostia zápalicu najväčšiu (*Terdylium maximum*), hlavinku sedmohradskú (*Cephalaria transilvanica*), orlaju veľkokvetú (*Orlaya grandiflora*) a woodsia skalnú (*Woodsia silvensis*), hojne lipnicu jalovú (*Poa scarba*) a kostravu padalmatskú (*Festuca pseudodalmatica*). Na hlbších pôdach v lesoch rastie nátržník biely (*Potentilla alba*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*) a zanoväť rakúska (*Cytisus austriacus*). Pri Krupine sa vyskytuje oskorusa domáca (*Sorbus domestica*), kavyl' úzkolistý (*Stipa stenophylla*), vzácne aj prilbica jedhoj (*Aconitum anthora*) a waldsteinia kuklíková (*Waldsteinia geoides*). Do nízkych polôh vzácne preniká ruža alpínska (*Rosa alpina*) a udatník lesný (*Aruncus Silvester*). Ako krajinný typ sa rozlišuje planinová krajina s kultúrnou lesostepou v západnej časti so sústredeným osídlením, a lesostepná krajina osídlená v južnej a juhozápadnej časti.

HISTÓRIA

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1256, z obdobia vládnutia uhorského panovníka Belu IV. V tomto období sa obec nazývala DYUCHE. O niečo neskoršie sa obec dostáva do panstva hradu Dobrona vo Zvolenskej župe, tu sa prvý krát vyskytuje názov DEVICZIE. V obci sa

nachádzal mlyn na mletie obilia. Do roku 1578 sa rozvíjalo v obci aj banské podnikanie s drvením rudy, ktoré po napadnutí Turkami bolo ukončené. V roku 1785 sa stavali stodoly, kde sa zväžalo a mlátilo obilie. V roku 1828 mala obec 79 domov a 475 obyvateľov. Ich zamestnanie bolo

poľnohospodárstvo, práce v lesoch a vo viniciach.

Medzi historické pamiatky patrí Evanjelický kostol barokovo-klasicistický z roku 1785, prestavený v roku 1804 s dostavaním veže a ľudový trojpriestorový dom z roku 1837 zapísaný v ÚZPF.

Z 1.polovici 19.storočia pochádzajú kamenné trojpriestorové domy s maštaľou a humnám, kde všetky tieto objekty boli pokryté slamenou strechou. Zvláštnu kapitolu v ľudovej architektúre tvoria chyžky postavené na viniciach a vyhlbené pivnice na uskladnenie vína.

Prvé stopy osídlenia pochádzajú

z roku 700 pred n.l., keď sa v dejinách ľudstva začalo nové obdobie, doba železná (halštadská). Zásluhou Andreja Kmeťa sa tu našiel materiál z kultúry lužických popolnicových polí: bronzový náramok a keramický materiál. Z rokov 600 až 300 pred n.l. tu našli keramiky a čakan Skýtov.

Devičie je na Slovensku najsevernejším miestom so zisteným skýtskym osídlením. Na rozhraní nášho letopočtu cez chotár prechádzali Rimania, ktorí tu zanechali misu.

Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1256, keď uhorský panovník Belo IV. Presídlil časť obyvateľov do susedných Hontianskych Nemiec a obec sa pomenovala Dyuche, v roku 1273 Syuicha a neskôr Dyuyche. Až v roku 1451 sa objavuje názov Dewycha, Dewyche v roku 1457 Dewycze. Začiatkom roku 1400 obec vlastnila rodina Kováryovcov a neskôr rodina Terjenyovcov. V roku 1558 obyvateľstvo zo strachu pred Turkami ušlo do Krupiny. Vtedy obec patrila k Bzovskému opátstvu.

Devičie malo typickú hontiansku architektúru, murované trojpriestorové domy s izbou, kuchyňou a komorou, za ktorými bola hospodárska časť. Na múry si obyvatelia pripevňovali drevené konzoly a vyrezávané drevené podpery, na ne položili dvojodkvpovú strechu. Okná domov mali kamenné šambrány s ornamentálnou výzdobou a železné kované okenice s rozetami a esovkami.

Vpredu medzi oknami domu bol vložený kameň s menom majiteľa a letopočtom výstavby. Zachoval sa jediný exemplár. Dom s dvorom uzatvárala kamenná brána, vchodový priestor pre vozy a pre peších. Na kamenné stĺpy vyrývali rastlinný ornament, ale vyskytol sa aj znak Rakúsko-Uhorska s kráľovskou korunou. Vyrytú výzdobuvypĺňala biela farba, ktorá kontrastovala s tmavým podkladom. Domy postavené po prvej svetovej vojne už pokrývajú tvrdou krytinou.

V záhradách sú postavené stodoly, murované z kameňa alebo zrubové so stĺpikovou konštrukciou. Časť ich várt alebo aj stien vyplňajú lieskové prúty. Po celom chotári sú roztratené hospodárske staviská: humná a jedno až dvojpriestorové budovy na zimné ustajnenie dobytká.

Vyššie obce, pri ceste smerom do Kráľoviec-Krnišova, si Devičania pestujú vinič hroznorodý (*Vitis vinifera*), vo svahoch majú vyhlbené pivnice na uskladnenie vína. Tamojší cintorín má niekoľko kovových krížov a kamenných náhrobníkov. Najmä kamenné náhrobníky poukazujú na umelecký cit obyvateľov. Majú architektonický tvar, zakončené sú poloblúkom, v ktorom je vykresaná ružica; ohraničujú ich stĺpy. Značne poškodená zvonica cintorína, postavená na mieste niekdajšieho katolíckeho kostola, bola pekným exemplárom ľudového stavitel'stva.

Dominantou obce je evanjelický kostol z roku 1785, obdobie baroka a klasicizmu. Prestavba kostola a prístavba veže v roku 1804, trvala rekordných 6 mesiacov. Práce začali 30. apríla 1804 a chrám bol znovu posvätený 11. novembra 1804 vtedajším hontianskym seniorom Jánom Polereckým. V roku 1817 cirkev dostala povolenie postaviť pri kostole drevenú zvonicu.

Pri vchode do fary rastú dve vyšie 200 ročné lipy, ktoré boli vysadené v roku 1793 pri kúpe fary od obce. Predtým to bola stoličná budova, ktorá slúžila najmä na prenocovanie vojska. Zaujímavosťou sú tiež do svahov vyhlbené pivnice na uskladnenie vína. Niekoľko km južne od obce sa nachádza jamový lom na olivinický čadič. V súčasnosti je zaplavený a využívaný hlavne na rekreačné účely. S obcou sa spájajú mená významných osobností ako Pavol Brodniansky, Žigmund Holéczy, či Ervin Semjan.

Osobnosti obce

Medzi významné osobnosti obce patrí Pavol Brodniansky, ktorý bol učiteľom a mal veľké zásluhy na založení Potravného družstva. V obci pôsobil v rokoch 1891 až 1900 významný evanjelický farár Žigmund Holéczy. Obec Devičie je rodom maliara Ervina Semiana, ktorý

namaľoval vyše 150 obrazov. Nezabudol ani na svoje rodisko a tak v roku 1952 vytvoril dielo Devičianske humná. Ilustroval Sládkovičovú Marínu 1946 a Rimbaudovo Dielo 1948. Jeho život skončil tragicky 20. decembra 1965 v Bratislave.

Symboly obce

Erb spolu s pečaťou a vlajkou predstavujú trojicu základných symbolov obce. Na tvorbu každého zo spomenutých symbolov sa vzťahujú osobité heraldické (náuka o erboch), vexilologické (náuka o vlajkách) a sigilografické (náuka o pečatiach) pravidlá

a zákonitosti, ktoré treba v každom prípade rešpektovať, ak máme vytvoriť skutočne heraldicky hodnotnú symboliku obce Devičie. V záujme zachovať čo najviac z historickej symboliky obce je dôležité rešpektovať kompozíciu znamenia pelikána, kvetu, preliačenej pažite.

Popis pečate

Historický symbol obce poznáme podľa odtlačku pečatidla, pochádzajúceho z roku 1727. Pečať obce Devičie je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC DEVČIE. Pečať má priemer 35 mm. V strede pečatného poľa vidno pred rastúcim kvetom v hniezde stojacieho Pelikána, kŕmiaceho mláďatá. Celé pečatné pole je ohraničené vencovkou.

Erb obce

Heraldicky správny erb obce Devičie v sebe nesie veľmi pôsobivú symboliku. Do sveta symbolov sa dostal najmä vďaka povesti, že v časoch hladu si dokáže vlastným zobákom rozďobať hrud' a svojou hrkvou nakŕmiť mláďatá. Stal sa symbolom rodičovskej lásky a ebetavosti.

Vlajka obce

Jej štruktúra pozostáva z troch pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej (3/8), červenej (2/8) a žltej (3/8). Vlajka je ukončená tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

- 7. Plnenie funkcií obce alebo vyššieho územného celku (originálne aj prenesené) v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry, hospodárstva atď.**

ŠKOLSTVO

V obci Devičie sa nenachádza Materská škola. Žiaci navštevujú ZŠ v Hontianskych Nemciach a v Krupine.

ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Základná zdravotná starostlivosť občanov je riešená zdravotníckym zriadením v Krupine.

KULTÚRA

Obec sa snaží každoročne organizovať kultúrne podujatia, na ktorých sa občania stretnú, zabavia, porozprávajú...

Pravidelne sa usporadúvajú posedenia s programom a občerstvením pri príležitosti pri príležitosti mesiaca úcty k starším, pre deti ich deň detí a stretnutie s Mikulášom.

Do organizácie podujatí sa aktívne zapájajú dôchodcovia z Jednoty dôchodcov, členovia Dobrovoľného hasičského zboru, miestni podnikatelia a tiež poľovníci.

Naším najvyšším cieľom je, aby sa v našej dedine všetci ľudia cítili dobre a aby sa k nám radi vracali

A. SPOLOČENSKÝ A KULTÚRNY ŽIVOT V OBCI

Medzi kultúrne podujatia obce Devičie patria predovšetkým aktivity s charakterom miestneho prostredia - ľudové zábavy, Vianočné stolnotenisové turnaje, Silvestrovské zábavy, diskotéky, divadelné predstavenia, výročné oslavy obce, stavenie mája, MDD, Mesiac úcty k starším a pod.

Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva..

Kultúrne aktivity obce majú predovšetkým vidiecky charakter a obyvatelia taktiež využívajú ponuku kultúrnych a spoločenských akcií v okolitých obciach, či v okresnom meste.

HOSPODÁRSTVO

Dôležitými faktormi pre ekonomický rozvoj obce sú taktiež podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektoru. V kategórii malých obcí býva podnikateľská aktivita sústredená predovšetkým do činnosti fyzických osôb zameraných na podnikanie v oblasti obchodu a remeselníckych služieb. V obci Devičie bolo v roku 2001 registrovaných 13 fyzických osôb. V obci evidujeme podnikateľské subjekty, ktoré podnikajú.

Celková podnikateľská aktivita v obci je primeraná k celkovému počtu obyvateľov. Väčšina obyvateľov predovšetkým trvale bývajúcich v obci pracuje v inom sektore.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

A. ENERGETICKÉ SIETE

Elektrická energia

V celej obci je vybudovaná elektrická sieť a zavedená v každej domácnosti. Elektrická energia je dodávaná Stredoslovenskou energetikou a.s..

Plynofikácia

Obec Devičie je od roku 1996 splynofikovaná.

INŽINIERSKE SIETE

Inžinierske siete vytvárajú základný predpoklad pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci. Ide o finančne náročné investície, pre ktoré obec nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. V obci nie sú inžinierske siete vybudované kompletne a v budúcnosti sa počíta s ich dobudovaním.

Vodovod a kanalizácia

Obec je zabezpečená dodávkou pitnej vody zo studne, ktorá je vo vlastníctve podnikateľského subjektu. Rozvody potrubia sú vo vlastníctve obci. Na verejný vodovod je napojených 234 obyvateľov. Obec nemá v súčasnej dobe vybudovanú kanalizáciu. Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd je realizovaná vybudovanými žumpami

Dopravné siete a dopravné systémy

Verejnú dopravnú sieť v obci zabezpečuje autobusová, cestná doprava a železničná doprava.. Autobusovú dopravu zastrešuje SAD Zvolen š.p., Cez územie obce prechádzajú komunikácie s asfaltovým povrchom. Údržba týchto ciest je realizovaná z finančných prostriedkov rozpočtu obce, čo je ale pre udržanie dobrého stavu miestnych komunikácií nedostatočné. Aj napriek snahe obce a obyvateľov je súčasný stav miestnych komunikácií podpriemerný, preto predpokladáme v budúcnosti nutnosť resp. potrebu investovať do opravy komunikácií a technológie zimnej údržby.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec Devičie realizuje separovaný zber plastov, skla 1 krát mesačne, textilu, elektronického a nebezpečného odpadu 2 krát ročne a vývoz komunálneho odpadu sa realizuje každý mesiac.

CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je významným a nepopierateľným aspektom ekonomického rozvoja príslušného regiónu, pretože vytvára pracovné príležitosti pre skupiny obyvateľov, zvyšuje

príjmy, stimuluje kapitálové investície, vytvára príležitosti pre rozvoj malých a veľkých podnikov.

Vzhľadom k zjednodušeniu aktivít regiónu v oblasti cestovného ruchu boli založené inštitúcie cestovného ruchu, ktoré zastupuje Hontianske združenie turizmu so sídlom v Krupine a . Táto inštitúcia bola založená s cieľom koordinácie aktivít cestovného ruchu za účelom rozvoja cestovného ruchu v regióne. Majú však aj viacero odlišných znakov, medzi ktoré patrí najmä územná pôsobnosť a partneri, ktorí sa na fungovaní združení podieľajú.

Hontianske združenie turizmu (vznik 1999) združuje občianske združenia, fyzické a právnické osoby na celom území regiónu Hont a medzi jeho hlavné úlohy patrí vytvoriť partnerstvo medzi všetkými podnikateľmi zainteresovanými na rozvoji cestovného ruchu v regióne.

Prírodné danosti tohto regiónu - krásna príroda, kultúrne a historické pamiatky - predurčujú túto oblasť k rozvoju cestovného ruchu. Táto oblasť má vytvorené dobré podmienky pre rozvoj rôznych foriem individuálnej rekreácie počas celého roka. A preto vzhľadom k charakteru územia sa budeme snažiť v rámci Mikroregiónu Konkordia, ktorého členom je aj obec Devičie vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožníme podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite. Dôsledkom našich aktivít bude zvýšenie ekonomického rozvoja obce, ktorý patrí medzi strategické ciele obecnej samosprávy.

8. Plnenie funkcií štátu v súlade so zákonom o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy a ostatnými zákonmi, ktorými sa činnosť organizácií konsolidovaného celku riadi

Obec zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku, účelových komunikácií, životného prostredia a registra obyvateľov ako i ďalšie kompetencie.

9. Informácie o vývoji obce, vyššieho územného celku alebo konsolidovaného celku, o stave, v ktorom sa nachádza, a o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená, informácia sa poskytuje napríklad vo forme analýzy

stavu a prognózy vývoja a obsahuje významné finančné a nefinančné ukazovatele v členení na:

Obec Devičieje malá obec, no napriek tomu zostavuje rozpočet ako vyrovnaný, k 31.12 vykazuje len záväzky, ktoré nebolo možné z technických dôvodov uhradiť v bežnom roku. Faktúry boli doručené po 31. decembri ale časovo a vecne spadali do účtovného roku 2014

a. rozpočtový pohľad (príjmy, výdavky, finančné operácie),

Obec zostavuje rozpočet ako vyrovnaný, ktorý s maximálne úspornými opatreniami kryje základné potreby obce.

Príloha č. 1

b. účtovný pohľad (majetok, zdroje krytia, náklady, výnosy).

V záujme obce je zhodnocovať majetok obce so zapájaním do rozpočtu prebytkov hospodárenia minulých období k spokojnosti občanov obce a ich života v obci. Obec nemá úverové zadĺženie.

Príloha č. 2

10. Ostatné dôležité informácie ako napríklad:

a. Významné investičné akcie

- Ukončenie projektov v rámci opatrení 3.4.1 a 3.4.2 – MAS Zlatá cesta Prenčov
- Začatie výstavby spoločenskej sály – II etapa

b. Predpokladaný budúci vývoj

- Vybudovanie spoločenskej sály – II. etapa výstavby
- Dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov
- Rekonštrukcia obecného vodovodu

c. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

V obci nenastali udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Rozvojová vízia obce predstavuje takmer zidealizované predstavy obyvateľov obce i manažmentu obecnej samosprávy o tom, ako by obec v dlhodobom horizonte mala vyzeráť, ako by mali jej obyvatelia v nej žiť, ako by sa mali v obci cítiť, akú kvalitu života by im obec mala v budúcnosti ponúknuť. Je to vízia predovšetkým pre ekonomicky aktívnu a mladú generáciu obce, ale i vízia pre pokojný a zabezpečený život občanov v poproduktívnom veku.

Predstava alebo rozvojová vízia obce je prvým krokom pre stanovenie žiadaných rozvojových potrieb a vo vecnej rovine slúži na stanovenie dlhodobých i krátkodobých cieľov, priorít a opatrení, ktoré sa v dlhodobom programovom dokumente obce ďalej rozpracovávajú do konkrétnej vecnej podoby.

Vízia obce vychádza z predstáv obyvateľov vyslovených v ankete, na verejných zhromaždeniach občanov i pri iných príležitostiach a aj zo zámerov obecnej samosprávy a jej volených predstaviteľov.

Obec Devičie má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom zdravotnom a sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medziludskými vzťahmi.

Ján Baláž

starosta obce

Prílohy

1. Záverečný účet obce
2. Výkazy FIN 1-04 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu VS
3. FIN 6-04 – Finančný výkaz o úveroch, emitov.dlhop.zmenkách subjektu

VS

- 4.FIN 7-04 - Finančný výkaz o prírastku a úbytku vybr. pohľad. a záväzkov subj. VS

5.Účtovná závierka

Správa audítora

SFOV 1-01 Súvaha

SFOV 2-01 Výkaz ziskov a strát

Poznámky

Príloha č. 1,2